

ת"פ (תל אביב) 12030-02-23 - מדינת ישראל נ' סעאדה גודה

בית משפט השלום בתל אביב -יפו

ת"פ 12030-02-23 מדינת ישראל נ' גודה

לפני כבוד השופטת ענת יהב

המאשימה:	מדינת ישראל
נגד	ע"י ב"כ עו"ד לינור מיימון ועו"ד שירלי אקרמן
הנאשם:	סעאדה גודה
	ע"י ב"כ עו"ד ג'ורג' חילו

החלטה

בפניי בקשה של ההגנה להורות על שליחתו של הנאשם פעם נוספת לבחינת התאמתו לביצוע מאסר בעבודות שירות, זאת בניגוד לחוות דעת הממונה אשר מצאה אותו לא מתאים לכך על בסיס התנגדות המשטרה.

הרקע לבקשה:

ביום 07.02.2024 הורשע הנאשם על בסיס הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירות של **החזקת סמים שלא לצריכה עצמית**, לפי סעיף 7(א) + 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח משולב], התשל"ג-1973, ובעבירה של **נהיגה תחת השפעת סמים**, לפי סעיף 26(2) לתקנות התעבורה, התשכ"ט-1961.

בהתאם להסדר, ציינו הצדדים, כי העתירה המשותפת לעונש תהא ל-8 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות בכפוף להתאמתו, כאשר משך מאסר זה יכלול בחובו אף הפעלת מאסר מותנה בן 6 חודשים אשר תלוי ועומד כנגד הנאשם. בנוסף, ביקשו הצדדים רכיבי ענישה נוספים, הכל כפי שמפורט בפרוטוקול הדיון מאותו היום (בעמוד 4). מכיוון שכך, נשלח הנאשם לבחינת התאמתו לביצוע עבודות שירות והתבקשה חוות דעת ממונה לצורך כך.

ביום 06.06.2024 התקבלה חוות דעת ממונה, שם צוין כי "**המועמד אינו מתאים לריצוי מאסר על דרך עבודות שירות מהעילה המנויה בסעיף 51(ב1)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977**", זאת נוכח קיומו של **יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו של הנאשם או בחייו של אדם אחר** (סעיף 2

לחוות הדעת). מסקנה זו התבססה על מענה וחוות דעת של קצין המודיעין מיום 21.05.2024 אשר התנגדה להעסקתו בעבודות שירות בתחנת יפו. בחוות הדעת אף צוין כי לנאשם הרשעות קודמות בעבירות סמים, נשק ואלימות, בגינן ריצה מאסרים בפועל ועל תנאי. עוד נרשם בחוות הדעת המסכמת כי הנאשם אינו עובד במשך שנה וחצי, זאת לאחר פציעת ירי.

ההגנה, אשר חלקה על מסקנה זו, ביקשה לערוך דיון לפי סעיף 51ב(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 במעמד הצדדים וקצין המודיעין, זאת על מנת שבית המשפט יוכל לבחון את הבסיס לחוות הדעת המתנגדת של מודיעין משטרת ישראל ועל מנת שבית המשפט יוכל להתרשם ממסוכנותו הנטענת של הנאשם כפי שהיא ניבטת מאותם מסמכים, שכן לטעמה, אין מסוכנות שכזו.

ביום 25.06.2024 התקיים דיון, חלקו חסוי (סומן **עי/3**) וחלקו במעמד הצדדים, כאשר קצין המודיעין פקד יונתן ג'ונקור התייצב לדיון, הגיש לבית המשפט חומר חסוי על בסיסו התנגדה המשטרה לביצוע מאסר בעבודות שירות (סומן **במ/1** ו-**במ/2**) וכן פירט אודות הסיכון אשר לטעמו נשקף מהעסקתו של הנאשם במסגרת עבודות שירות, הן לו עצמו והן לסובבים אותו. במהלך הדיון בחלקו שאיננו חסוי הסכים קצין המודיעין לשאלות הסנגור, כי ההתנגדות מתבססת על אירוע ירי שאירע לפני כשנה. עוד ציין, לשאלת הסנגור, כי לא ניתן לאיין את המסוכנות שלטעמו קיימת בהשמת הנאשם במקום מרוחק לצורך ביצוע עבודות שירות, שכן המרחק לא יוכל למתן או להקטין המסוכנות שבהעסקתו.

בסיום הדיון ביקשה המדינה לטעון להטלת עונש מאסר בפועל על הנאשם, זאת בהתאם להסדר בין הצדדים, שכן קיימת מניעה לביצוע עבודות השירות ומשמעותה אי התאמה של הנאשם לעשות כך, ולפיכך יש לגזור עליו עונש של 8 חודשי מאסר בהתאם להסדר. מאידך, ההגנה ביקשה כי בית המשפט יפנה את הנאשם לבחינת התאמתו לביצוע עבודות שירות במקום מרוחק ממקום מגוריו, אם כי לטעמה גם דבר זה הוא מעל לנצרך, שכן אין כל סכנה לנאשם או לאחרים לאור העובדה כי מדובר באירוע ישן לפני שנה וכי לא קיימת אינדיקציה חדשה, קרובה בזמן לכך שהמסוכנות עדיין קיימת. לכך עוד מוסיפה ההגנה ומציינת כי אמנם דובר באירוע ירי שממנו נפצע הנאשם בגבו, אך מיד ובסמוך לכך נערכה "סולחה" ומאז אותו סכסוך נפתר, אין יריבות, לא במעגל הקרוב לנאשם ולא במעגל הרחוק, ולא לחינם לא קיימות אינדיקציות לסכסוך זה.

דיון והכרעה:

תחילה, יש להדגיש ולהזכיר את הידוע, והוא שריצוי עונש מאסר בפועל על דרך של עבודות שירות מהווה פריבילגיה שניתנה לנאשם, כאשר במקרים בהם לא ניתן לעשות כך תישלל אותה הפריבילגיה, אולם זאת כאשר יש יסוד סביר לחשש בפגיעה בגופו או בחייו של אדם, לרבות בגופו של הנאשם עצמו (ר' ע"פ 2234/2021 מהראן אבו רביע נ' מדינת ישראל וע"פ 6040/18 פלוני נ' מדינת ישראל).

המסגרת הנורמטיבית:

נקודת המוצא בבחינת סוגיה זו קיימת בהוראות חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), וזו לשונה:

"נשיאת

מאסר

בעבודת

שירות

51ב. (א) בית משפט שגזר על אדם מאסר בפועל לתקופה שאינה עולה על תשעה חדשים, רשאי להחליט, בגזר הדין, שהנידון ישא את עונש המאסר, כולו או חלקו, בעבודת שירות; קבע בית המשפט כי חלק מעונש המאסר יהיה בעבודת שירות, יישא הנידון את חלק העונש האמור בתום תקופת המאסר בפועל, אלא אם כן קבע בית משפט אחרת.

(ב) בית המשפט לא יחליט כאמור בסעיף קטן (א) כי נאשם יישא את עונש המאסר, כולו או חלקו, בעבודות שירות, אלא אם כן מתקיימים כל אלה:...

(1ב) בחוות דעת הממונה יפורטו אלה:

(1) התאמתו, אי- התאמתו או מגבלות על התאמתו של הנאשם לביצוע עונשו בעבודות שירות, נוכח קיומו של יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו או בחייו של אדם, לרבות בנאשם עצמו, אם יישא הנאשם את עונש המאסר בעבודות שירות; קביעת אי התאמתו או מגבלות על התאמתו של הנאשם תתבסס על חוות דעת שקיבל הממונה, אם ניתנה כזו, מקצין משטרה שהסמיך לכך ראש אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל..."

במהלך הדיון, כפי שצוין לעיל, התקבלו שני מסמכים מאת איש המודיעין, שסומנו **עי/1** ו-**עי/2** וקצין המודיעין אף הסכים ולומר שמדובר במסמכים הנוגעים לאירוע שאירע לפני כשנה ומאז אין מסמכים נוספים או חדשים להציג לבית המשפט.

עיינתי במסמכים ואין ספק שעל פיהם עולה מסוכנות מעצם טיבם מחד, אולם מאידך מדובר במסמכים לגבי אירוע שאירע לפני למעלה משנה ועניין זה צריך להישקל בכובד ראש, מה משמעות תכנם לגבי הנאשם שבפניי והאם מידע 'ישן' זה יש בו למלא אחר המגבלה הקבועה בחוק שיש בה משום יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו של הנאשם או הסובבים אותו עד כדי הצדקה של המרת מאסר בעבודות שירות למאסר מאחורי סורג ובריח.

בעניין ידיעות מודיעיניות ו"טריותם", על בית המשפט לבחון האם אותן ידיעות ישנות מקיימות את המסוכנות הנזכרת, תוך ששם אל מול עיניו את "**נתוני המיוחדים של הנאשם הספציפי ולמידת הסיכון שהוא נושא עמו, ואין צורך להוכיח איפה התממשותה של הסכנה בוודאות גמורה**" (ת"פ (מחוזי ת"א) 40267/08 מדינת ישראל נ' חדיף (07.07.2010)).

עוד אפנה לע"פ 779/08 אלי מוסלי נ' מדינת ישראל (01.04.2009), שם בחן בית המשפט העליון סוגיה זו, לאחר ערעור שהוגש על החלטת בית המשפט המחוזי שאימץ את המלצת הממונה, שלא לאפשר נשיאת מאסר בעבודות שירות, בהתבסס על חוות דעת המשטרה וקצין המודיעין. שם פסק בית המשפט העליון ברוב דעות, כי יש לקבל את הערעור וציין: "**סמכות הממונה על-פי סעיף 51ב(ב) לחוק כפופה לסמכות בית המשפט. בית המשפט הוא המחליט אם יבוצע גזר הדין בעבודות שירות. על הממונה מוטלת החובה להביא בפני בית המשפט מקומות עבודה מתאימים. שיקול דעת הממונה איננו בא להחליף את שיקול דעת בית המשפט**". עוד נקבע, כי טרם מוצו אפשרויות העסקה בעבודות השירות ועל כן אין לאמץ 'יד קלה' בקביעה, כי אדם אינו מתאים לביצוע עבודות שירות, שכן בכך יש על מנת לעמוד בסתירה לתכליות מושג עבודות השירות בכלל.

כאן אפנה אף לשיטתו של כבוד השופט מלצר כפי שהובעה בפסק הדין (אשר לעניין ניתוח תכלית החוק הצטרף לעמדת שופטת המיעוט, אולם לגבי התוצאה לא פסק כמוה), שרק ידיעות חדשות וקונקרטיים ואפילו ברמה של ראיות מנהליות שמקורן בתקופה שלאחר חתימת הסדר הטיעון, יש בהן להצדיק המלצה שלילית מצדו של הממונה והואיל ובמקרה זה פעילות המערער הייתה ידועה לגורמי המערכת השונים, לרבות הסיכונים הכרוכים בה אך מועלים עתה, אין מקום לקחת זאת בחשבון כשיקול.

בהמשך אף אציין את דבריו של כבוד השופט ג'ובראן, אשר לא קיבל את העמדה הגורפת של הממונה שלא ניתן למצוא מקום לביצוע עבודות שירות וציין כי: "**כך למשל דומה כי ניתן להפנותו למקום בו לא נדרשת חשיפה לציבור הרחב וניתן לשלוט על זהות האנשים המגיעים אליו**".

מכל האמור, לאחר שבחנתי את הידיעות שהוצגו בפניי, את תוכנם באופן מדוקדק, התרשמתי כי אותה מסוכנות לנאשם היא עקיפה, הוא איננו מרכז הסכסוך- כך אפילו הסכים עמי איש המודיעין, אבל בעיקר מדובר בידיעות ישנות כשנה קודם ומאז לא קיימת כל אינדיקציה, כי אותה מסוכנות ממשיכה להתקיים או כי יש פעילות, אפילו זניחה או מסויימת שיש בה כדי 'להנשים' את המסוכנות הנטענת

ואפילו לא בהקשרם של צדדים שלישיים הקשורים לסכסוך. לעניין זה אף שמעתי את דברי הסנגור כי התקיימה 'סולחה' בין המעורבים בסמוך לאירוע, דבר שסיים את הסכסוך בין המעורבים (אם כי אומר, שללא מסקנתי מתוכן הידיעות עצמן ועדות איש המודיעין, לא הייתי מסתמכת על טענה זו).

מכל האמור, ולמעלה מן הצורך ועל אף שמצאתי, כי המסוכנות הנטענת אינה מגעת ל'יסוד סביר לחשש' ובהסכמת ההגנה, **אני מורה לממונה על עבודות השירות לתור אחר מקום השמה עבור הנאשם במקום מרוחק ממקום מגוריו של הנאשם ושיהא בעל חשיפה מועטה לכלל האנשים, העובדים במקום ועובדי השירות.**

קובעת לדין לצורך קבלת חוות דעת ממונה ולטיעונים לעונש ליום 8.9.24 בשעה 09:30

הנאשם מוזהר בחובת התייצבות לדין. ההגנה תוודא התייצבותו.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים ולממונה על עבודות השירות וכן תקבע את הדין ביומני.

ניתנה היום, כ"א סיוון תשפ"ד, 27 יוני 2024, בהיעדר הצדדים.